Tiende jaer. Nr 93. Donderdag, 6 Augustus 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, nº 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 6 AUGUSTUS.

De buertwegen.

Daer is zekerlyk geen deel van 's lands diensten, dat onder het stoffelyke opzigt voor de buitenbevolking van meerdere aengelegenheid zy, dan het goed onderhoud der vervoeringsmiddelen die tusschen de verschillige gemeenten bestaen: het in staet houden, voorwaer, van straten en wegen is een gemak voor allen, een voordeel voor allen, en naer ons dunken, ware de krachtigste middel om den landbouw voor te staen en aen te moedigen, het inrigten van goede en gemakkelyke wegen, die maken zouden dat de landbouwer langs alle kanten weg zou kunnen, zich altyd van zyne eetwaren, tot zyn voordeel en het voordeel van anderen, zoude kunnen ontmaken.

De wegen die van gemeente tot gemeente leiden, die de gemeenten met malkanderen en met de groote steenwegen in verband stellen, en die men eigentlyk buertwegen noemt, zyn voor den dienst van den landbouw en van den kleinen koophandel iets van de uiterste aengelegenheid: niemand heeft ooit betwist en onze Wetgevende Magt integendeel heeft altyd ter herte genomen het belang te toonen dat zy in dit nuttig deel van 's lands werken stelt.

Sedert 1841 is het dat er jaerlyks door de Kamers hulpgelden gestemd zyn geweest om de gemeenten aen te moedigen en mede te helpen in het verbeteren der buertwegen, en sedert dien zyn er door vele gemeenten standvastige poogingen aengewend geweest om de goede uitwerksels der wet van 1841 te bereiken.

Men zal gewis bekennen dat er zekerlyk op het budjet van binnenlandsche zaken menige geldsom gebragt staet die zoo nuttig niet besteed wordt, dan het degene wezen zoude welke men voor het onderhoud en verbeteren der buertwegen stemmen zoude, en wy wenschen van onzen kant, dat de Kamer zich in dit punt nimmer gierig zoude toonen; er zyn immers uitgaven die ware sparingen zyn en hier of nooit is het geval.

Doch daer zal altyd iets zyn in de wet van 1841 dat ons tegengaet, en dat, voor onze provincie vooral, een slag van onregt is: de bylagen welke het gouvernement toestaet, worden maer geschonken aen de gemeenten die door haer eigen medewerken konnen, en zelfs blyft het zwaerste deel der onkosten op de gemeente wegen: immers de Staet steekt maer de hand by, komt maer ter hulp voor het geringste deel, is daer alleenlyk om de gemeenten aen te moedigen en hare werkingen te vergemakkelyken.

In dit punt voornamelyk, zouden wy veranderingen verlangen, en wy hopen dat het gouvernement en de Kamers ernstig achter middels zullen zoeken om dit onregt te doen staken: alsdan zal de wet op de buertwegen al het gedachte goed verwezenlyken, dat derzelver opstellers gehoopt hadden; den landbouw, nyverheid en koophandel zullen uit dezelve wondere vruchten zien spruiten.

Een drama.

Men leest in den *Nouvelliste de Rouen*:

« De wyk St. Catharina is verleden vrydag het tooneel geweest van een drama, hetwelk in de volgende omstandigheden is gebeurd!

» Eene jonge vrouw, Mev. X. had met haren man eenige bloedverwanten verlaten, by welke zy den avond had doorgebragt. Zy en haer man waren in de beste overeenstemming aen hunne wooning aengekomen, toen de man aen zyne vrouw zegde: Ziehier den sleutel, treed binnen, ik heb nog eene boodschap te doen en zal oogenblikkelyk terugkeeren. Mev. X. maekte geene hoegenaemde opmerking; zy trad in hare wooning, herkleedde zich en deed eenig huiswerk, waerna zy uitging en den sleutel op de deur liet steken.

» Een uer later keerde M. H. naer zyne wooning terug, en daer hy niemand te huis vond, werd hy ongerust en deed zorgvuldige opzoekingen, welke zonder uitslag bleven. Dewyl hy wist dat zyne vrouw een opgewonden en verschrikkend karakter had, dacht hy onmiddellyk aen eenen moord en bragt hy den ganschen nacht in de verschrikkelykste vrees door.

» Zyne opzoekingen waren tot verleden vrydag morgen zonder uitslag gebleven, toen omtrent 10 ure een stadssergeant, die op den weg Bon-Secours in dienst was, uit dien weg, gekerm hoorde. Dewyl de stadssergeant niet meer twyfelde, dat er zich niemand in die rotsen bevond, ging hy by de buren ladders vragen; hy bond vyf derzelve aen elkander, en aldus tot eene zekere hoogte gekomen zynde, kwam hy aen eenen zyweg, waer op hy Mev. H. in haer bloed zwemmende vond.

« De stadssergeant nam de ongelukkige vrouw in zyne armen, en niet zonder groote moeite daelde hy met haer de leer af. Nadat hy haer in een naburig huis had gebragt, deed hy een openbaer rytuig komen, hetwelk Mev. X. naer het gasthuis voerde.

» Toen heeft die arme jonge vrouw, welke nauwelyks den ouderdom van 24 jaren bereikt heeft, toen zy tot het bewustzyn was teruggekeerd, verklaerd, dat zy van St. Catharine-rots was gesprongen, met het vaste voornemen van zich te zelfmoorden. Door een wonder der voorzienigheid heeft zy geen hoegenaemd letsel bekomen, en men verhoopt, dat de wonden, welke zy bekomen heeft, geene noodlottige gevolgen zullen hebben. »

Gisteren morgen ten 2 ure is er te Dison in de lakenfabriek van M. Henrotay, een hevige brand uitgebersten. Niettegenstaende de krachtdadige poogingen, welke door het pompierskorps werden aengewend, zyn de fabriek en het aenpalend woonhuis geheel in asche gelegd. Men is er met veel moeite ingelukt de naburige wooningen, welke ernstig bedreigd waren, voor het verslindend element te vrywaren. Het voer is beneden in de fabriek begonnen doch men weet niet hoe. De schade wordt op 80,000 fr. berekend, alles was verzekerd.

— Eene petitie aen de Kamers gaet er door een groot getal belgische boekdrukkers worden opgezonden om te verkrygen, dat de ontvangers der registratie in de kantonsplaetsen zouden gemagtigd zyn papier voor plakkaerten, enz. te zegelen, of wel dat er zouden zegels worden afgeleverd die men even als posttimbers aen de plakbrieven zou hechten alvorens ze uit te geven.

— Men meldt uit het kamp van Beverloo, dat aldaer de eigenaer van eene hondenkar, in twist met eenen sergeant, deze met eenen stok eene zyner ooren glad van het hoofd heeft geslagen; de hond slokte de oor seffens in.

— Men schryft uit Oostende, 4 augustus:

Gisteren is de koning met de koninklyke familie hier aengekomen. De burgerwacht was onder de wapens, en al de bolbaenkruisboog en andere maetschappyën en gilden waren by de aenkomst des konings aenwezig.

's Avonds ten 9 ure, verlieten ongeveer 200 kinderen, jongens en meisjes, toehoorende aen de vreemde badgasten, het *Kursael*, voorafgegaen door het orkest van dit etablissement. Dit was eene ovatie welke de vreemdelingen aen den koning bewezen. Het muziek heeft lang onder de vensters van Z. M. gespeeld en de kinderen hadden elk een belgisch vaentje in de hand, waermeê zy zwaeiden.

Het is wel mogelyk dat de koningin van Engeland, den 8 dezer niet te Antwerpen, maer wel regtstreeks te Oostende zal ontschepen.

— Men schryft uit Arnhem (Nederland), 1 augustus:

Gisteren middag ten 1 uer heeft by Oberhausen een groot ongeluk op den spoorweg plaets gehad. Twee treinen, een van Dusseldorf en een van Emerik komende, zyn tegen elkander geloopen. De Dusseldorfsche trein kwam met zoo veel kracht tegen den tweede dat de lokomotief en de eerste wagens van dezen geheel verbryzeld werden. Verscheidene wagens waren boven op elkander geschoven. Een kondukteur werd geheel verpletterd en een stoker doodelyk verminkt. Verscheidene passagiers hebben kwetsuren bekomen; volgens sommige gerucht en, zouden er negen dooden en veertig gekwetsten zyn.

— Er had gisteren eene talryke samenscholing plaets, voor de barak van den Heiligen Antonius met zyn verken, op onze foire te Charleroi. De bestuerster van dit theater was in opstand met eenen policie-agent en beet hem in de hand. De agent moest haer loslaten, want zy dreigde hem met een mes den buik te zullen openrygen. Eindelyk werd zy aengehouden en naer eene voorloopige gevangenis gebragt; maer toen men haer daer kwam uithalen, om haer naer een ander gevangenhuis te brengen, wist zy te ontsnappen en kroop in hare kar, welke haer tevens tot keuken en boudoir dient. Aldaer versterkte zy zich, zoo als in een kasteel en het was slechts met behulp der gendarmen, dat men haer weêr meester werd.

— Te Munchen is eene merkweerdige gewoonte in voege. Ieder kind dat bedelend op straet wordt gevonden, wordt naer eene inrigting van weldadigheid gebragt. Het oogenblik dat het daer komt en, alvorens het gereinigd is en de nieuwe kleederen heeft aengetrokken die voor deze kleine bestemd zyn, wordt zyn portret gemaekt juist zoo als het kind, onkenbaer van morsigheid en met lompen omhangen van de straet was opgeraept. Wanneer zyne opvoeding in zulk eene inrigting voltooid is, dan ontvangt hy dit portret ten geschenke en hy belooft plegtig het zyn geheel leven te zullen behouden, ten einde zich den ellendigen toestand te herinneren waeruit hy is opgeheven, en opdat hy gedachtig moge zyn aen zyne verpligtingen jegens eene instelling, die hem redde uit armoede en ellende, en hem de middelen verschafte waerdoor hy in staet gesteld werd op eene eerlyke wyze voor zich zelven te zorgen.

— Te Audure (Vrankryk), is een buitengewoon feit voorgevallen. Een *policie-kommissaris* is er betrapt en aengehouden *op heeter daed van diefstal*. Hy bewoonde hetzelfde huis met eenen anderen bediende, en ging met dezen zeer vertrouwelyk om. De heer X... had al een geruimen tyd bemerkt dat hem per week 8 of 10 fr. ontstolen werden, alsook pakken tabak en cigaren; zyn schoovader woonde met hem, en hy vermoedde dezen van de diefien. Daeruit ontstonden tusschen beide krakeelen, die ten laetste eene scheiding veroorzaekte. Van den policie-kommissaris kon, uit hoofde van zyn ambt, natuerlyk geen gedacht of spraek zyn. Maer de krachtige loocheningen van den schoonvader deden ten laetste den heer X... nadenken, die, om de waerheid te kennen, besloot zich op zekeren nacht te verbergen achter zynen lessenaer, en er goed wacht te houden. Gedurende drie nachten werd de man niets gewaer. Het was eerst eergister morgend, rond 3 uren, dat de onvermoeijelyke waker een persoon in zyne kamer zag komen, met behulp van een valschen sleutel, en zich naer den lessenaer rigtten. De heer X... greep een mes dat hy by zich had, vloog op den dief toe, wondde hem aen den schouder en aen de hand, dit alles in een paer oogwenken — en zag toen dat hy te doen had met.... den policiekommissaris.

De schuldige is aengehouden.

— Een slaper zoo als er weinig zyn. — De geneesheer Colling, van het koninklyk hospitael te Portsmouth, bestatigt in een verslag, een buitengewoon feit. Het geldt eenen engelschen pachter, die heden 43 jaren oud is, en die by wylen zeer langen tyd slaept zonder dat het mogelyk is hem wakker te krygen.

Ziet hier den beknopten inhoud van het verslag:

« In 1842 overviel hem voor de eerste mael de slaep, die een geheel jaer duerde; in 1848 kwam de tweede die 18 maenden duerde; de derde is den 18 mei begonnen en duert tot op het oogenblik dat doktoor Colling schryft, voort.

» Eene domheid is het eenigste voorteeken van den diepen en natuerlyken slaep, welke hem gaet overvallen, gedurende denwelken het aengezigt en de ooren bleek zyn, de huid warm, de voeten koud en doodskleurig, de oogschedel gezwollen, de pols langzaem en flauw, en de ademhaling langzaem en ongevoelig.

» De ziekte ligt op de linker zyde zonder beweging, zonder te hoesten, ronkt of droomt niet.

» De slaep, die gewoonlyk twee of drie dagen duert, herbegint altyd weêr na vier of vyf uren wakker te zyn geweest, zonder hoofdpyn of andere pynen.

» — Hoe lang heb ik geslapen? vraegt de zieke als hy ontwaekt.

» En hy herinnert zich nauwkeurig al wat er voor zynen slaep is gebeurd, als hadde hy niet geslapen.

» De eetlust is goed en de spysvertering regelmatig; niet te min verbleekt en vermagert deze man, niettegenstaende het voedzaem regiem, waeraen hy is onderworpen. Zyn karakter is zeer beminnelyk, zyne manieren zacht; het is een koopman, die zeer driftig naer het lezen is.

Politieke verrekyker.

Het schynt byna zeker dat er eene eenzelvige nota door de dry mogendheden naer St-Petersburg zal gezonden worden. M. von Metternich heeft gisteren, te Parys, eene lange samenkomst met M. Drouyn de Lhuys gehad om de bepalingen dier nota te discuteeren. Doch iedere mogendheid houdt er sterk aen om door de andere hare zienswyze te doen aennemen, en daeruit volgt dat de onderhandelingen in 't lang getrokken worden. Vrankryk zou een krachtig en beslissend besluit willen, Oostenryk zou het des noods op dien weg volgen, maer Engeland doet zyn best om te vermyden van zoo ver te komen.